

Van contextuele theorie naar praktijk

Door Bob de Raadt, medisch maatschappelijk werker en contextueel hulpverlener Erasmus MC-Sophia, Rotterdam

Jaap van der Meiden is in 2019 gepromoveerd op een proefschrift over 'contextuele therapie', getiteld *Where Hope Resides* (Waar hoop woont). Het is een dissertatie over de contextuele theorie en de contextuele therapie van Nagy. In dit nieuwe boek beschrijft Van der Meiden een toepassingsmodel vanuit het contextuele gedachtegoed voor het vakgebied van sociaal werk. Hij bespreekt eerst de achtergronden van de contextuele benadering, de vijf dimensies van de contextuele theorie (feiten, psychologie, transacties, relationele ethiek en de ontologische verbondenheid) en het belangrijke axioma: 'ik heb de ander nodig en de ander heeft mij nodig.' De kernelementen van de contextuele hulpverlening zijn verbondenheid en rechtvaardigheid. Hij licht de contextuele pathologie toe met vormen van pathogene loyaliteit en onrecht en hij komt uit bij elementen van de contextuele methodologie: de context als hulpbron, de meerzijdige

partijdigheid, de oprechte dialoog en het fenomeen 'exoneratie' (vergelijkbaar met vergeving). Elk begrip wordt nader toegelicht en dat maakt het boek waardevol voor maatschappelijk werkers, die met zeer diverse doelgroepen werken. Natuurlijk is dit boek ook bruikbaar voor andere mensgerichte professies.

De kritiek op de contextuele therapie is dat het een vrij ontoegankelijke en complexe theorie is. Soms lijkt het een doolhof van moeilijk te definiëren concepten, kent het een hoog intellectueel niveau en zijn er weinig meetbare resultaten. De schrijver gaat nadrukkelijk in op dit commentaar. Hij benadrukt dat de visie van Nagy het accent legt op het positieve (niet op het pathologische): kiezen voor het goede, voor de toekomst, voor menselijke waarden en datgene wat mensen versterkt in hun relaties. Nagy wil door zijn therapeutisch gesprek met cliënten hun positieve initiatieven stimuleren en versterken. Van der Meiden maakt met zijn beschrijving de contextuele benadering toegankelijk. Hij wil graag 'sociaal werk' verrijken met contextuele elementen en om die reden is het vierde hoofdstuk de kern van zijn boek. Hier gaat hij dieper in op sociale en relationele rechtvaardigheid, de onderlinge afhankelijkheid van mensen, het belang van loyaliteit en verantwoordelijkheid, de balans van geven en ontvangen, wederzijds vertrouwen, contextuele interventies, billijkheid en de zorg voor toekomstige generaties. Dit boek bevat een uitgebreid interview met Nagy. Dat is een goede kennismaking met zijn persoon, zijn achtergrond, zijn visie en zijn werkwijze. Het boek geeft een duidelijke toelichting bij de vele termen die de contextuele benadering kent. *Van contextuele theorie naar praktijk* maakt duidelijk dat het terrein van de contextuele therapie nog volop in ontwikkeling is en dat het sociaal werk van deze expertise kan profiteren. Het werkmodel van Van der

Meiden is bruikbaar voor het werken met uiteenlopende doelgroepen, toepasbaar binnen de verschillende echelons (eerste, tweede en derde lijn) en zinvol in zowel kortdurende hulpverlening als in meer procesmatige settingen.

Meiden, J. v. d. (2020)

Van contextuele theorie naar praktijk

Bussum: Uitgeverij Coutinho (200 pp. €26,95).

Opgroeien in twee families

Door Lennie Haarsma, jurist en maatschappelijk werker, trainer, supervisor en coach

De pleegzorg is in beweging van vervangende zorg naar ondersteunende zorg. Men gaat steeds meer uit van inclusieve zorg (waarbij het gehele systeem – pleegkind, ouder, pleegouders en eigen kinderen van pleegouders – ondersteund wordt) en steeds minder van exclusieve zorg (die zich enkel richt op het pleegkind). Prioriteit geven aan de samenwerking tussen ouders en pleegouders bewerkstelligt meer continuïteit voor het pleegkind.

Opgroeien in twee families is een interessant praktijkboek. Het is gebaseerd op gesprekken gehouden tijdens het project 'Opgroeien in twee families'. In 2019 en 2020 organiseerden Entrea Lindenhout en de pleegzorgafdeling van Sterk Huis in Goirle bijeenkomsten met alle betrokkenen binnen pleegzorg: bestandspleegouders, netwerkpleegouders, ouders en pleegouders, pleegkinderen, eigen kinderen van pleegouders, pleegzorgwerkers en gedragswetenschappers. Een belangrijke conclusie van de gesprekken is dat een gezamenlijke uitwisseling over posities, rollen en verantwoordelijkheden van ouders en pleegouders bijdraagt aan begrip en respect voor elkaar, inclusief de noodzaak dat pleegouders de eigen unieke ouderrol van ouders blijven erkennen. Pleegkinderen ervaren pleegouders

